

NIEUW IN HET NIEUWKOMERSONDERWIJS: HOE
BEGIN IK?

INTAKE, BEGINSITUATIE, DOELEN, AANPAK.

EVEN VOORSTELLEN

- Linda Toussaint
- Marlien de Koning

EEN NIEUWKOMER OP SCHOOL

- In principe gaan kinderen die net uit het buitenland komen naar een nieuwkomersschool of naar een taalklas in een reguliere school.
- Op de site van Lowan vind je een scholendatabase waar een taalvoorziening in jouw omgeving is.
- Kinderen krijgen in een taalklas een specifiek programma op maat aangeboden.
- Na ongeveer 1 jaar zijn de meeste kinderen redzaam in de Nederlandse taal en hebben zij een basis gelegd Nederlands spreken, lezen, schrijven en rekenen.
- Een groot voordeel van een taalklas is dat het voor de kinderen heel fijn is om samen met anderen in hetzelfde schuitje te zitten. Ze voelen zich geen uitzondering.

DE INTAKE MET DE OUDER(S)

- Tolkentelefoon Global-Tolk
- Welkom
- Uitleg over de school (Picto-schoolgids)
- Leg uit wat er van hen verwacht wordt
- Formulieren invullen
- Zoveel mogelijk achtergrond informatie verkrijgen
- Belang van de thuistaal
- Rondleiding

DE TOLKENTELEFOON (GLOBAL TALK)

- Reserveer een tolk indien mogelijk
- Geen tolkentelefoon gebruik dan desnoods de app Say-Hi of Google-translate
- Belang van elkaar goed begrijpen.
- Houd er rekening mee dat de leerling en ouder/verzorger net in Nederland zijn; er komt veel nieuwe informatie op hen af.

WELKOM

- Welkom in de diverse talen.
- Geef uitleg over de stappen van de intake.

UITLEG OVER DE SCHOOL

- Vertel hoe de school werkt
- Vertel over de leerplicht
- Vertel over de verwachtingen t.a.v. ouders
- Er zijn culturele verschillen

Dit originele 'Welkom op School' programma is gratis en in het Nederlands verkrijgbaar bij Pharos: <https://www.pharos.nl/kennisbank/welkom-op-school-docentenboek/>. Vooral geschikt als je oudere kinderen in jouw groep hebt, maar zeker interessant omdat het veel achtergrondinformatie bevat.

FORMULIER INVULLEN EN ACHTERGROND INFORMATIEVERKRIJGEN

- Hiervoor kan het formulier van de stichting van de school worden gebruikt
- Vul het samen met ouders in.
- Vraag naar de vorige school (in Nederland? Vraag daar dan om informatie)
- Ga na of de leerling geletterd is.
- Ga na of de leerling heeft leren rekenen.
- Ga na of er medische/psychische dingen zijn waar met het geven van onderwijs rekening gehouden moet worden (geef uitleg waarom we dit willen weten)

VOORBEELD VAN EEN INSCHRIFFFORMULIER

ACHTERNAAM KIND		ACHTERNAAM OUDERS/VERZORGER	
Voornaam kind		Voornaam verz.1	
Roepnaam kind		Relatie kind	
Geslacht		Geb. datum, land	
Geboortedatum		Nationaliteit	
Geboorteland		Adres (straat + nr.)	
Nationaliteit		Postcode, plaats	
Onderwijsnummer		Telefoonnummer	
Broers/zussen		Achternaam verz.2	
Plaats in het gezin		Voornaam verz.2	
Thuis taal kind		Relatie kind	
Allergieën/medicijnen kind		Geb. datum, land	
Mag er een paracetamol gegeven worden bij ziekte?		Nationaliteit	
Extra contactpersoon en relatie contactpersoon		Telefoonnummer	
Telefoonnummer		Emailadres ouders	
Leerlingenvervoer?		Inschrijving gemeente	
Datum in Nederland		Startdatum taalklas	

Welke taal/talen wordt er thuis gesproken?	
Spreken ouders dezelfde taal?	
Welke taal/talen beheerst het kind? Soort schrift? Welke mondeling, welke ook schriftelijk?	
In welke taal kunnen wij met de ouders praten?	

Wanneer is het kind gestart op een school, hoe ging dit?	
Vervolgscholen + instructietaal. Noteer duidelijk jaartallen en land	

Zijn er bijzonderheden t.a.v zwangerschap?	
Hoe was de ontwikkeling van de leerling als baby-peuter - kleuter	
Heeft het kind ooit in het ziekenhuis gelegen? Waarvoor?	
Is er sprake van ingrijpende gebeurtenissen?	
Kan het kind zwemmen? Fietsen (sporthoofddoek vragen indien van toepassing)	
Verdere aandachtspunten vanuit ouders (karakter, faalangst, gedrag, etc.)	

BELANG VAN DE THUISTAAL

- Ga na welke thuistaal wordt gesproken (Folder: Meertalige opvoeding? Dat is goed voor je kind!) [emmen-21.10-fld-meertalige-opv-nl-hr.pdf \(eca-emmen.nl\)](#)

- **Goed beheerste 'thuistaal' bevordert kansengelijkheid meertalige kinderen**

Interessant artikel uit het NRC van 01-02-2022: *"Kinderen die van huis uit een andere taal spreken staan niet per definitie op achterstand, schrijft Lidy Peters. Doe juist een beroep op de woordenschat en kennis die ze al in hun 'thuistaal' hebben opgebouwd."*

<https://www.nrc.nl/nieuws/2022/02/01/goed-beheerste-thuistaal-bevordert-kansengelijkheid-meertalige-kinderen-a4083924>

BEGINSITUATIE

In de eerste 1 tot 2 weken de beginsituatie in kaart brengen:

- Kan de leerling spelen, kan de leerling communiceren met medeleerlingen?
- Stimulerende, belemmerende factoren en onderwijsbehoeften in kaart brengen.
- Schoolse vaardigheden in kaart brengen:
  - kan het kind lezen in de eigen taal? In welk schrift? Misschien zijn er nog meer talen waarin het kind geletterd is?
  - Kent het kind al wat Nederlandse letters? Neem een grafementoets af. Soms kun je AVI/DMT of PI afnemen.
  - Kan het kind al rekenen? Neem een hoofdrekenoets af (Mijlpalentoets, TPR,...)
- Welbevinden/gevoel van veiligheid

Beginsituatie opgesteld bij intake

Motorische ontwikkeling

Rechts/links en
pengreep

Starten met:

Rekenen

Beheerst cijfers

SVT
(hoofd)rekenen

Starten met:

Technisch lezen

Grafementoets

Aantal goed:

Auditieve
synthese toets

Aantal goed:

Lezen over
grenzen of Taal
en Teken

Starten met:

Woordenschat (actief en passief)

Starten met:

Aandachtspunten vanuit de intake

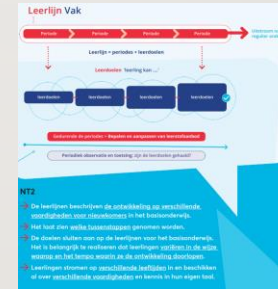
DEZE INFORMATIE VORMT DE STARTSITUATIE VOOR HET
OPSTELLEN VAN HET OPP; JE KUNT NU DE LEERLIJN BEPALEN

Ruimte voor nieuwe talenten - LOWAN

LEERLIJNEN

- Leerlijnen ECA
- Leerlijnen Haarlem
- (nieuw) LOWAN-leerlijnen nieuwkomers

Belangrijk: vanaf de beginsituatie verder gaan, hoge verwachtingen hebben, inzetten op versnellen.

Doel: een zo goed mogelijke aansluiting maken bij leeftijdsgenoten

Niet vergeten: welbevinden, sociaal emotioneel leren, traumasensitief, meertaligheid

DOELEN: VOOR 10 OF 13 WEKEN

- Iedere leerling heeft een programma (OPP) op maat nodig.
- Om goede doelen te stellen kijk je naar wat dit specifieke kind nodig heeft.
- Wat is de beginsituatie? Wat is haalbaar voor een periode van 10-13 weken?
- Wat is het resultaat na 10-13 weken aanbod? Stel vervolgens een nieuw doel of pas de leerroute aan voor het kind.
- Er zijn minimumdoelen: deze fungeren als alarmbel.
- Je werkt toe naar het niveau van de basisschoolgroep.

VOORBEELD OPP

- [IOP-voor-de-LOWAN-site.pdf](#)

vakgebied	beschrijving onderdeel	Fase 1	beschrijving onderdeel	Fase 2	beschrijving onderdeel	Fase 3	beschrijving onderdeel doel:	Fase 4
Mondeling Nederlands	Wereld vol Woorden 2 tot 3 thema's	Passief: 75% of meer	Wereld vol Woorden 2 tot 3 thema's	Passief: 80% of meer Actief: A: 60% of meer B: 18 punten of meer (Hatsjoe/Wat een weer 12 punten of meer) C: Taalproductie met ondersteuning. Er wordt redelijk begrepen wat de leerling vertelt. Gebruikt af en toe themawoorden.	Wereld vol Woorden 2 tot 3 thema's	Passief: 85% of meer Actief: A: 75% of meer B: 21 punten of meer (Hatsjoe/Wat een weer 14 punten of meer) C: Scoort hoger dan fase 2 en bijna op het niveau van fase 4.	Wereld vol Woorden 2 tot 3 thema's	Passief: 90% of meer Actief: A: 80% of meer B: 21 punten of meer (Hatsjoe/Wat een weer 14 punten of meer) C: Taalproductie op eigen initiatief. Er wordt goed begrepen wat de leerling vertelt. Gebruikt veel themawoorden.
Technisch lezen	VLL kern start t/m 5	AVI: instr. M3 DMT: M3 12-16	VLL kern 6 t/m 11	AVI: instr. E3 DMT: E3 vs 19-27	Lekker Lezen M4 (voor-koor-door) Duo lezen Zelfstandig lezen	AVI: instr. M4 DMT: M4 vs 39-49	Lekker Lezen E4 (voor-koor-door) Duo Lezen Zelfstandig lezen	AVI: instr. E4 DMT: E4 44-55
Taal spelling	VLL kern start t/m 5	Alle aangeboden letters (klinkers/medeklinkers) herkennen/schrijven; Korte/longe klanken.	VLL kern 6 t/m 11	PI-dictee: DLE 2-4	Staal 4 Blok 1 t/m 4	PI-dictee: DLE 3-5	Staal 4 Blok 5 t/m 8	PI-dictee: DLE 5-7
Rekenen	Wereld in Getallen 3 Blok 1 t/m 5	Methodegebonden toetsen >80% goed/voldoende	Wereld in Getallen 3 Blok 5 t/m 9	Methodegebonden toetsen >80% goed/voldoende Tempo-toets: DLE 9-11	Snappet 4 Week 1 t/m 18	Snappet 4: DLE 13-17 Tempo toets: DLE 14-16	Snappet 4 Week 19 t/m 36	Snappet 4: DLE 18-22 Tempotoets: DLE 19-21 CITO E4 vs 169-182
Sociaal-emotioneel (NLP, creatieve therapie, speltherapie)	- zelfstandig en verzorgd aan de taak werken; - zorgvuldig omgaan met materiaal; - blijven zitten op de stoel; - omgaan met uitgestelde aandacht; - samenwerken; - om hulpvragen.	De leerling is bekend met de genoemde vaardigheden	- zelfstandig en verzorgd aan de taak werken; - zorgvuldig omgaan met materiaal; - blijven zitten op de stoel; - omgaan met uitgestelde aandacht; - samenwerken; - om hulpvragen.	De leerling weet wat er bedoeld wordt met de genoemde vaardigheden en weet wat er verwacht wordt.	- zelfstandig en verzorgd aan de taak werken; - zorgvuldig omgaan met materiaal; - blijven zitten op de stoel; - omgaan met uitgestelde aandacht; - samenwerken; - om hulpvragen.	De leerling laat zien dat hij kan meedoen aan de genoemde vaardigheden.	- zelfstandig en verzorgd aan de taak werken; - zorgvuldig omgaan met materiaal; - blijven zitten op de stoel; - omgaan met uitgestelde aandacht; - samenwerken; - om hulpvragen.	De leerling is redzaam in de genoemde vaardigheden.

AANPAK (NT2 VAARDIGHEDEN)

- Geef ondertiteling
- Doe veel voor, maak gebruik van gebaren en wijs dingen aan als je praat
- Concretiseer
- Visualiseer
- Herhaal veel
- Bied stappenplannen aan
- Gebruik niet te veel strategieën en/of de strategie die de leerling kent
- Maak ruimschoots gebruik van de meertaligheid.

AANPAK (METHODEN)

- Mondelinge Taalvaardigheid en Woordenschat: Wereld vol Woorden, LOGO3000, BAK-lijsten, WAK-lijsten
- Schriftelijke Taalvaardigheid: Horen, Zien en Schrijven
- Technisch lezen: gebruik een aanvankelijk lezen methode als leidraad, biedt het in een versneld tempo aan bij oudere leerlingen en/of naar onderwijsbehoefte.
- Spelling: gebruik een aanvankelijk lezen methode gekoppeld aan spelling
- Rekenen: gebruik een methode als leidraad, werk aan hiaten, gebruik de cruciale leerdoelen, biedt het in een versneld tempo aan bij oudere leerlingen en/of naar onderwijsbehoefte.
- Tip!!!! Gebruik de methode niet van A-Z maar als bron om de beoogde doelen te behalen.

TIPS MATERIALEN/ BOEKEN

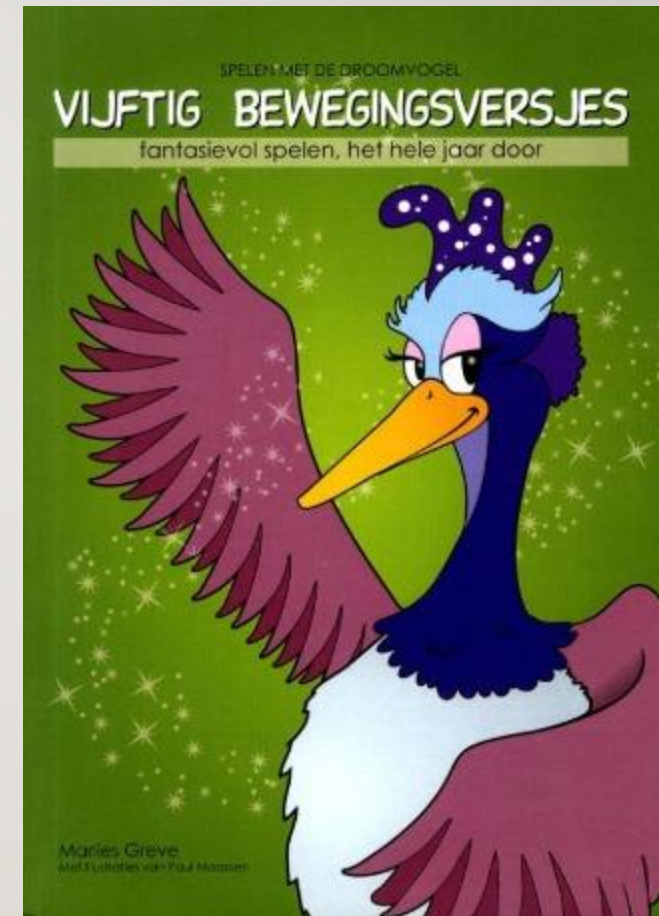
Josée Coenen en Marije Heijdenrijk

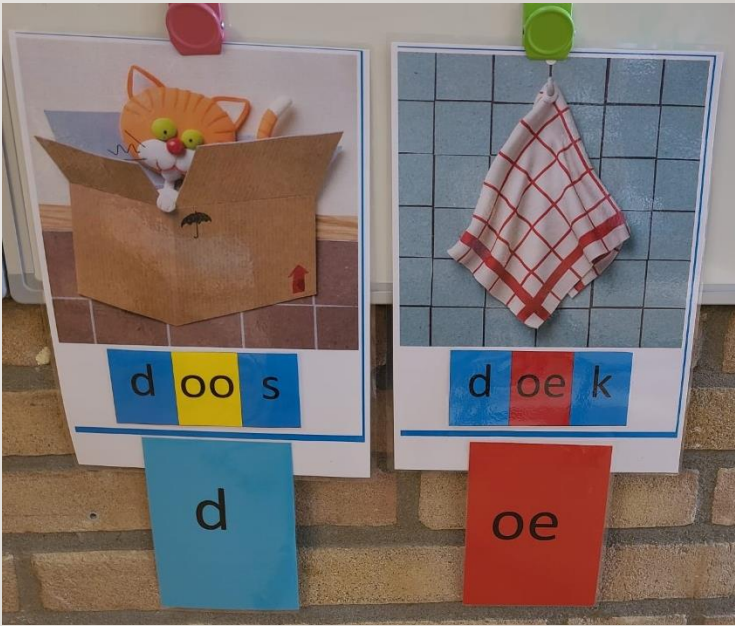

Zien is snappen

Grip op lessen Nederlands voor
anderstalige kinderen

bazalt

AANPAK

- Taaldenkgesprekken [Taaldenkgesprekken – LOWAN](https://www.lowan.nl/po/taaldenkgesprekken/praktijkvoorbeelden/egel-in-nood/#)
<https://www.lowan.nl/po/taaldenkgesprekken/praktijkvoorbeelden/egel-in-nood/#>
- Taalrondes [De taalrondes – LOWAN](#)

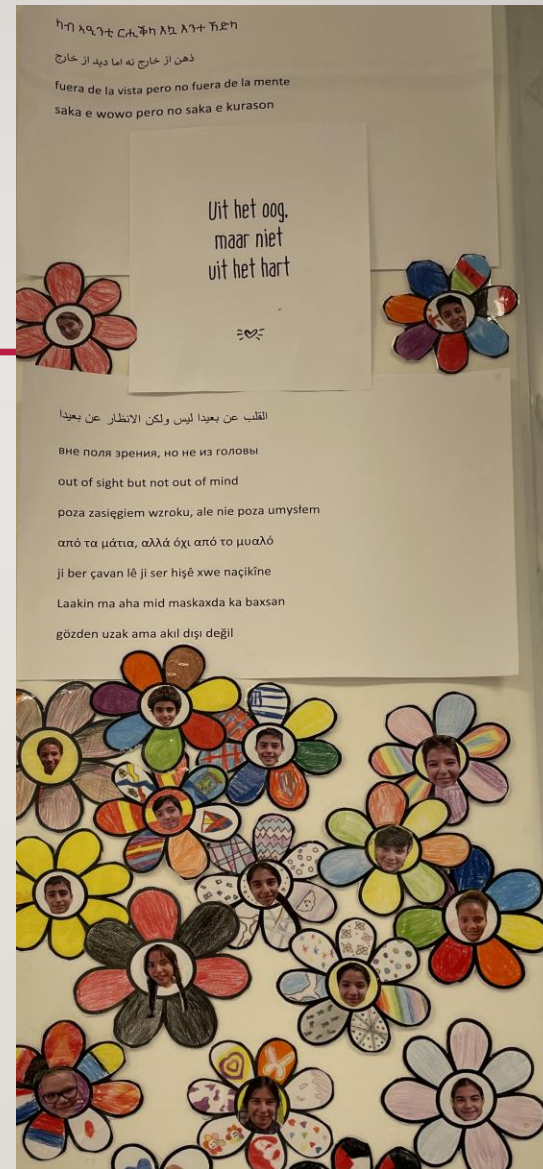
SOCIAAL EMOTIONEEL LEREN EN WELBEVINDEN/VEILIGHEID

- Wereldreizigers
- Programma Alternatieve Denkstrategieën (PAD-methode)

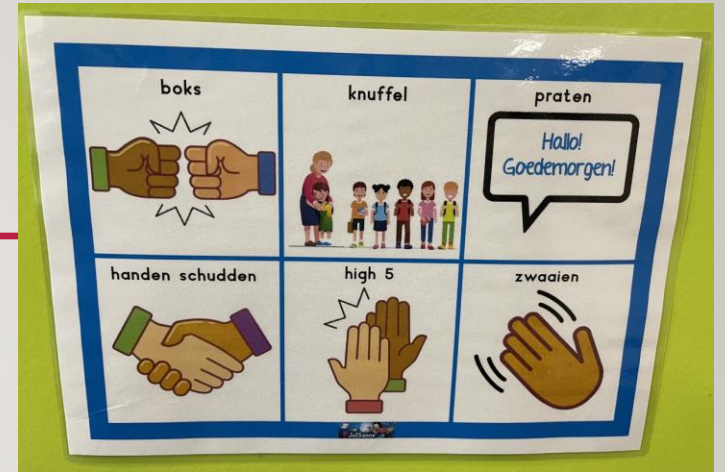
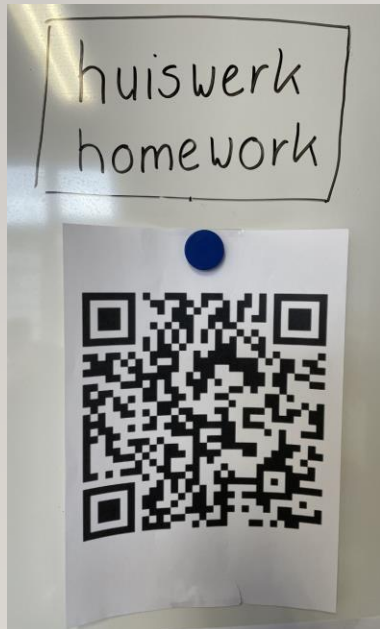

NEEM AFSCHEID BIJ VERTREK

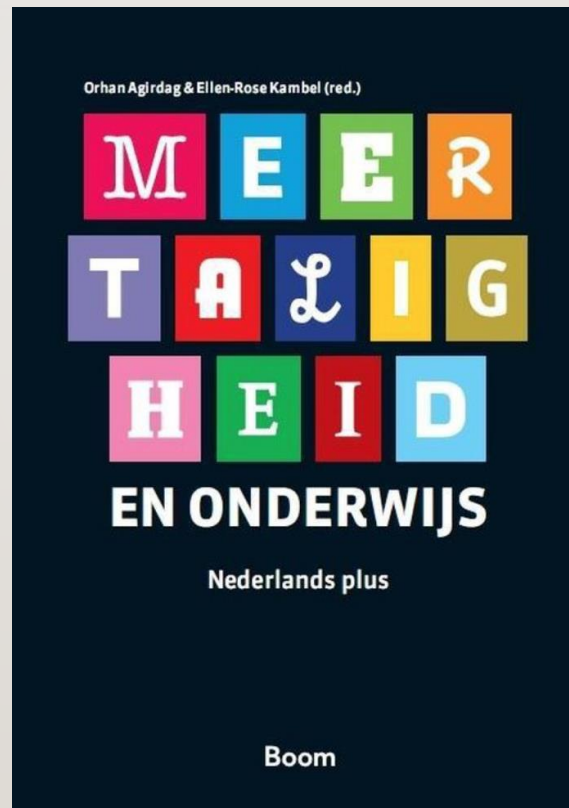
LEEROMGEVING

- Taalrijk
- Duidelijk en overzichtelijk
- Voor iedere nieuwe leerling direct een plek en een etui

TIPS LITERATUUR

INTERESSANTE SITES

LOWAN.NL: LOWAN ONDERSTEUNT DE SCHOLEN DIE HET EERSTE OPVANG ONDERWIJSVERZORGEN AAN NIEUWKOMERS. JE VINDT HIER VEEL INFORMATIE.

WAT & HOE NT2 (WATENHOE-NT2.NL): EEN WEBSITE VOOR IEDEREEN DIE LES GEEFT AAN ANDERSTALIGEN. GEVEN AAN ANDERSTALIGEN

FACEBOOK: NIEUWKOMERS IN DE KLAS

TER AFSLUITING: DE COMMUNITY PAGINA'S MELD JE AAN OP: LOWAN-PO.NL

GroepenAgendaVragenNieuwsOver de community

Welkom bij de LOWAN-PO community!

Deze community is dé plek om informatie uit te wisselen over het (primair) nieuwkomersonderwijs. Je kunt hier alles vinden van nieuwe ontwikkelingen en bijeenkomsten tot inspirerende video's, blogs en veelgestelde vragen. Lees, bekijk, bespreek, doe inspiratie op en deel jouw kennis met anderen!

- Meer informatie over deze community? Lees de [instructies](#)
- Heb je vragen over deze community? Neem [contact](#) op

Hieronder vind je de nieuwste berichten die geplaatst zijn in jouw groepen.

Uitgelicht

24 okt • Nieuws

In gesprek met Aletta Dirks over haar ervaring met Schoolkr8

Linda Toussaint
29 sep • Agenda-item • LOWAN LimBra

Voorlichting leerlijnen nieuwkomers

30
nov

wo 30 nov 2022
15:00 – 16:30

 De Driepas Taalschool

Y S +5

 5 reacties

In welke LOWAN-regio ben jij werkzaam?

☐ Regio Noord

☐ Regio Friesland/Flevoland

☐ Regio Utrecht/Noord-Holland

☐ Regio Oost

☐ Regio Limburg/Brabant

☐ Regio Zuid-Holland/Zeeland

Stem

WEBINARS IN NOVEMBER:

- Dinsdag 15 november: Ik heb een nieuwkomersleerling in mijn reguliere groep.
- Donderdag 24 november: Alle vragen over nieuwkomers – vragen die we lastig vinden om hardop te stellen.
- Maandag 28 november: Kijk op zorg, zorgcyclus in het nieuwkomersonderwijs.

Aanmelden via <https://www.lowan.nl/po/nieuws/webinar-november/>